ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38
ՊՈՒՐՍԱ
ԹՈՒՂԹ ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Ebboussoud No. 38
CONSTANTINOPLE
ՄԱՓ 10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՕՐԱԳԻՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ ԱՐԱՍԱՆՅԱԿ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ԳԻՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՏԵՂԱՑՈՒ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38
ՊՈՒՐՍԱ
ԹՈՒՂԹ ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Ebboussoud No. 38
CONSTANTINOPLE
ՄԱՓ 10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՕՐԱԳԻՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ ԱՐԱՍԱՆՅԱԿ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ԳԻՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՏԵՂԱՑՈՒ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆԸ

ԱՌԱՔԱՐԿՈՒԹԻՒՆՔ ԱՆՀՐԱԺԵՇՏ

Պետրոս Տէր Մելքոնեան, 300 ֆրանկ 75 դրամ Մեկուսի
» » » » » 150 » 40 » »
Գրագրական » » » » 300 » 100 » »
» » » » » 150 » 50 » »
Տարեկան բաժնեգրութիւն, 300 » 25 ոսկի
» » մանրօրեայ, 300 » 30 »
Ինարար (Մեկուսի հայր Բերայ) 300 » 10 ոսկի

Բոլոր պատուիրութիւնները, առքերը եւ բաժանորդագրութիւնները պէտք է ուղղուին հետեւեալ հասցէին՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38
ՊՈՒՐՍԱ

Ադրես տելեգրաֆական՝ Հայկական Հարց Բերա

Ադրես փոստական՝ Պուրսա Հայկական Հարց

Ադրես հեռագրական՝ Հայկական Հարց Կոստանդնուպոլիս

Ադրես փոստական՝ Կոստանդնուպոլիս Հայկական Հարց

Գին բացառիկ տեղացւոյ՝ Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց՝ 10 փարա

Գաղութ Հայոց՝ 10 ոսկի

Տարեկան բաժնեգրութիւն, 300 » 30 »

» » մանրօրեայ, 300 » 25 փրանգ

Գրագրական » » » 300 » 30 »

Պետրոս Տէր Մելքոնեան, 300 ֆրանկ 75 դրամ Մեկուսի

» » » » » 150 » 40 » »

Գրագրական » » » » 300 » 100 » »

» » » » » 150 » 50 » »

Տարեկան բաժնեգրութիւն, 300 » 25 ոսկի

» » մանրօրեայ, 300 » 30 »

Ինարար (Մեկուսի հայր Բերայ) 300 » 10 ոսկի

Բոլոր պատուիրութիւնները, առքերը եւ բաժանորդագրութիւնները պէտք է ուղղուին հետեւեալ հասցէին՝

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38
ՊՈՒՐՍԱ

Ադրես տելեգրաֆական՝ Հայկական Հարց Բերա

Ադրես փոստական՝ Պուրսա Հայկական Հարց

Ադրես հեռագրական՝ Հայկական Հարց Կոստանդնուպոլիս

Ադրես փոստական՝ Կոստանդնուպոլիս Հայկական Հարց

Գին բացառիկ տեղացւոյ՝ Կոստանդնուպոլսոյ Հայոց՝ 10 փարա

Գաղութ Հայոց՝ 10 ոսկի

ԳՈՒՆԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ

ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38

ՊՈՒՐՍԱ

ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԻՒՆ
ՊՈՍԹԱՅԻ ՏՈՒՓԱՆ ԹԻՒ 38
ՊՈՒՐՍԱ
ԹՈՒՂԹ ՀԱՅԵՐԷՆ ԵՒ ՖՐԱՆՍԵՐԷՆ
BUREAUX DU JOURNAL HAÏRENIK
Avenue de la Sublime-Porte rue Ebboussoud No. 38
CONSTANTINOPLE
ՄԱՓ 10

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՕՐԱԳԻՐ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹԵԱՆ ՏԱՐԻ ԱՐԱՍԱՆՅԱԿ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ՀԱՄԱՐ ՏՈՒՐՔԻԱՅ ԵՒ ԱՐՏԱՍԱՀՄԱՆԱՑ

ՏԱՐԵԿԱՆ ՀԱՆԴԷՍ

ԳԻՆ ԲԱՑԱՌԻԿ ՏԵՂԱՑՈՒ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

ԳԱՂՈՒԹ ՀԱՅՈՑ

ՀԱՅ ՀՅՈՒՍԻՍԱՀԱՐ ԿՈՍՏԱՆԴԻՆՈՒՊՈԼՍԻ ՀԱՅՈՑ

կրցան օգտուիլ՝ պաշտպանութիւն դանելու համար։

Գիրերու միութիւնը և մանաւանդ լեզուի ու ցեղի միութիւնը չկրցան արդիլել որ, Հասան չան, որ իբր թէ իսլամական պետութեան փառասէր ու յարգելի Սալահէտտինին յաջորդներէն էր, մեծամեծ պատերազմներ ընէ Յոթիներուն հետ, որ կը յարգէր ցեղերու ղեկավարներուն ու սրբութիւնները և որ մի՛այն այս կերպով օսմ. պետութիւնը անցաւոր մարդոներու նմանող հին պետութիւններու ձեւէն հանելով՝ հաստատուն ու տեւական պետութեան մը վիճակին մէջ բերաւ և փափաքի, միր պետութեան բնաջինջ ըլլալուն։ Բանէ է որ, ինչպես կը կարծուի գիրերու և լեզուի միութիւնը չկրնան ծնաւորութիւն մը իսկ չըրաւ իսլամական փառքին և օսմանեան գործութեան։

Ցիշատակութեան արժանի պատմական դէպքերէն է նորէն որ, այն պատերազմներէն մէկուն մէջ, որ Յոթիներ անցուց Ծան Հիւնեասի (*)պէս ախոյեանի մը հետ, անոնք որ ատյգ մահէ մը ազատեցին Յոթիները, այն վիրաւորած առիւծը, Յոթիներ լեզուն իրենց համար լեզու և արտայայտութեան միջոց ընտրողներէն չէին։

Ահա՛ ասոր պէս պատմական հազար փաստերով և խնդքի բացայայտ ապացոյցներով կը հաստատուի որ, այս պետութիւնը իր փառքն ու զարգացումը գտած է միմիայն ցեղերու մասնաւոր և օրինաւոր հակումներն ու զգայութիւնները յարգելով, որուն չնորհիւ օսմանցիութիւնը մինչև այսօր չպրանկած է իբր միացած ցեղերու զանգած մը և ասկէ ընդհանած է ան՝ իր քաղաքական կեանքին մէջ իբր «անդղնի հիմ մը՝ կործանումէ զերծ»։

Դուք այս ճշմարտութիւններուն մէջէ առնի տեղակ էք և չատ լաւ գիտէք որ, ամէն ցեղ իր կեանքը կուսայ բայց իր ցեղային զգացումներն ու հակումները չտար, անոր համար չենք ուզեր երկարել այս գրութիւնը։ Ձենք ուզեր նաեւ յայտնել ու յիշեցնել որ, աստուածապահպանութեան վճռին համեմատ կրօնքը յարատեւութիւն չունի գիրերու ձեւին հետ։ Ուստի հետեւեալ կերպով կը մտնենք խնդիրին հիմին մէջ։

Ինչպես ծանօթ իրնդրագրին մէջ կը պնդուի, Ֆրօղէվիքի ժողովին մէջ այս խնդիրը երբէք խօսքի նիւթ եղած և Տէպրէի համաժողովին մէջ ալ միւսներուն պէս չէ։ Այս պնդումին առաջինը բոլորովին հակառակ է ճշմարտութեան, իսկ երկրորդն ալ անոր չարափոխութիւնն է։ Որովհետեւ ասոր վերաբերող քանի մը իսկ չպարունակեր այն իսօսակիցը, որ ամէնուն կողմէն ընդունուեցաւ Սահմանադրութեան համար գումարուած Ֆրօղէվիքի ժողովին խորհրդակցութիւններուն հետեւանքով և որ քաչխուեցաւ ամէն տեղ և նոյնութեամբ հրատարակուեցաւ մամուլին մէջ։ Տէպրէի համաժողովին մէջ ալ սասկօրէն պահանջուեցաւ պետականացնել թուրքերուն յառաջխաղացութիւնը։

Սքենտէր-պէյ, որ 19 տարեկան հասակին մէջ պատանդ տարուած էր Մուրատ Բ.ի արքունիքը և հոն իսլամացած, յաջողած էր իր արիութեամբն ու զինուորական տաղանդովը Թրքական բանակի մը հրամանատարն ըլլալ։ Հօրը մահուրնէն ետք, Սքենտէր-պէյ ուրացաւ մահմետականութիւնը, ազատամարեցաւ բոլոր Եպիրոսը Թուրքերուն դէմ, դաշնակցեցաւ Հիւնեասիի հետ, յաղթեց Մուրատ Բ.ին ինչպէս և ասոր յաջորդին՝ այլեայլ պատերազմներու մէջ։ Իր յիշատակին անջնջելի է բոլոր Ալպանեսցիներուն յիշողութեանը մէջ։

Ծ. Խ.

(**) Ցուվ. Ֆոլվիկ Հիւնեասի (1400-1456) Վոյվոտ մըն էր որ 1440ին հունգարական բանակի մը գլուխն անցած յարձակեցաւ Պելկրատը պաշարող Թուրքերուն վրայ, որոնք սոսկալեցան պաշարումը վերցնել։ Երկրորդ յաղթութեամբ մը Հիւնեասի քշեց զանոնք Դանուբին այս կողմը և վատգ ու Նիսա կոչուած տեղերն ալ վրանին ուրիչ երկու յաղթութիւն տանելով, հաւլածեց զանոնք դէպի հիւսիս, անցաւ Պալքաններէն և ժամեցաւ Ադրիանապոլսոյ արքան արմիրուն տակ խաղաղութիւն չնորհից սէգ Մուրատ Բ.ին։

Հիւնեասի տեսարան հկաւ վերոյիշեալ Թուրքերուն դէմ, երբ ատենք Ցաղիչ Սուլթան Մէհմէտի հրամանատարութեան տակ, Պոլիսը առնելէն հետք գաւ ցին պաշարեցին Պելկրատը։ Հիւնեասի զինուց լինչ մարդ որ գտաւ, մինչեւ իսկ վանականներն և քահանայ ծաղիչին դէմ։ Մղած պատերազմը վերջինն եղաւ, ուրկէհետեւ կռիւին մէջ մահացաւ կերպով վիրաւորուելով հոգին աւանդեց քանի մը օր վերջը։ Սակայն յաղթական Սուլթան Մէհմէտի տոչխէ նկաւ անկուագաւ Սքենտեր-պէյ, որ իր Սկպանիացիներուն հետ յաջողեցաւ կասեցնել Թուրքերուն յառաջխաղացութիւնը։

Նոր Լուրեր

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԴԵՒՊԱՆԻՆ ՄԵԿՆՈՒՄԸ.— Proosnu կ'ըսէ թէ Ֆրանսայի դեսպան Պ. Պոնթառի յանկարծակի կ. Պոլսէն մեկնումը զանազան մեկնութեանց պատճառ կ'ըլլայ դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ կարծուածին նայելով, այդ մեկնումին իսկական պատճառը այն է թէ նորէն մէջտեղ հանուած է Արեւելեան խնդիրը, որուն նկատմամբ ժամանակէ մը ի վեր բանակցութիւններ կը կատարուին մեծ տէրութեանց միջեւ։ Նաև թէ այդ խնդրոյն համար մեծ տէրութեանց միջեւ կարծիքի փոխանակութիւններ կը կատարուին ընդարձակ սահմանի մը վրայ։ Պ. Պոնթառի կ. Պոլսէն բացակայութիւնը երեք չաբաթի չափ պիտի տեւէ։

ԵՊԱՐՔՈՍԻ ՈՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Երէկ ծանուցինք թէ իտալական լրագրիներուն ըսածին նայելով. Եպարքոս Հագգը փաչա մօտերս պիտի այցելէ Եւրոպայի գլխաւոր մայրաքաղաքները։ Սապաճ կը հերքէ այդ լուրը և կ'ըսէ թէ Հագգը փաչայի հրամայելի գիրերը, Հոմի օսմ. դեսպանութեան պաշտօնէն դադրելուն առթիւ, նոր դեսպանին մէկնաչա պիտի չանձնուին Իտալիոյ թագաւորին։

ՍՈՒԼԹԱՆԸ ասանձինդ ոսկի նուիրեց գերմանեախարայէլական վարժարանին և նպաստ արուելիք պարահանդէսին համար։

ՆԱՋԻՄԼ ԻՇԽԱՆՈՒՀԻՒՆ ՆՈՒԻՐԸՐ.—Սուլթան Ազիզ կայսր դուսորը Նազիմէ իշխանուհին Օրթագիւղի մէջ ունեցած իր ծովեզերեայ ընդարձակ ապարանքը ազգին նուիրեց՝ Ռորդրդանի վերածուելու համար։ Իշխանուհին իր այդ որոշումը հետեւեալ նամակով հաղորդեց Մէպուսագան ժողովի նախագահին։

«Բարձրեալն Աստուած իսլամական բոլոր երկիրները պահպանէ երկինքի ու երկրի ազէաներէն։ Իրաւ է որ անցեալ օրուան ազէաը անդարմանելի է, սակայն ընակած ծովեզերեայ ապարանքս թէեւ անբաւական երեւայ Ազգային ժողովին համար, այսուհանդերձ զայն սրանոց կը նուիրեմ նուիրական աղգիս և մտադիր եմ բնակիլ լերան վրայի քէօչկս։ Երբ նուէրս նպատակասյարմար նկատուի, կը խնդրեմ օսմ. ազգէն որ զայն ընդունի

ՆՈՋԻՄԼ

10 Յունուար 1325

Այդ ապարանքը քաւական ընդարձակ է. տնոր խորշր սրահը և միւս բաժանուիները խիստ յարմար են Մէպուսական Ժողովին համար, թէեւ փոքր փոխոխութիւններու պէտք կայ։ Սապաճանքին սէլամլըքի մասն ալ կարելի է Մերակոյսին յատկացնել։ Մէպուսական Ժողովը նկատողութեան պիտի առնէ Նազիմէ իշխանուհիին այդ առաջարկութիւնը։ Միւս կողմէ կ'ըսուի թէ Մէպուսական Ժողովը որոշած ըլլալով գումարուիլ Նախին Սպարապետին ապարանքին մէջ, պէտք պիտի չանձնուի նորէն փոխադրութիւն կատարել։

ՆԱՒԱՐՄԱՊԱՑ Նորոգութը ապրիլ օրուան նիստին մէջ իսրհրդակցութիւններ կատարեց մէջ իսրհրդակցութիւնները մասնակցելու բարձրացնելու մասին։ Նըկատուեցաւ թէ ալպանիացիներու օսմանցիական ճշմարիտ զգացումներուն բերումով և կամ ալպանական լեզուին, ցեղին և զգացումներին հետու մարդիկ են։

Մինչ կարծիքով օսմանցի մէպուսներու անվախճ բան մը, և անպարտաճանաչութիւն է ընարական չրջանակներու անունով սահմանափակ ինքնութեան մը տակ խօսք խօսիլ։ Եթէ Թոդունք այս կանոնը, անտարակոյս, ճշմարիտ և վստահելի խօսքը անոնց է, որոնք տեղեակ են լեզուական պահանջներուն, և ցեղով ու լեզուով ալպանիացի են։ Ուստի, մենք որ կ'ուզեսինք դիտակցութեամբ ընդունելու թէ՝ ալպանական լեզուն գրելու եղած լմնցած գործը՝ օսմանեան իրական չահերը և ազիութեան տակ հնծող մեր յարգելի ցեղին յառաջդիմութիւնը ապահովելու համար միակ և ընդունելի միջոց է, կասարեալ զգուանքով կը մերժենք ճշմարիտ կարճատեսներուն հասարակութիւնը գգուշ խօսքերը և կրնանք ապահովցնել ձեզ որ, մենք սկիզբը չենք գանուիր այս գործին։

Ցեսագաուն տարի առաջ, վախճանեալ Ալի փաչայի եպարքոսութեան ատեն, պետութիւնը իր եւրոպական դիրքը զօրացնելու նպատակով՝ մտածեց այդ գիրերը, որպէս զի Իսլամ և Քրիստոնեայ Ալպանիացիները դիրք բան արտաքին հակումներէն, ու պետութեան ցուցցացածին համեմատ Պոլիս գանուող Ալպանիայի երեւելիներն ու գիտունները այդ գիրերը կազմեցին և այդ մասին դիմեցին կառավարութեան։ Ալի փաչայի միջնորդութեամբ երջանկայիշատակ Սուլթան Ազիզ Թզլատրեց զայն, որմէ ետք այդ գիրերով գրուած չնորհակալութեան ուղերձ մը մատուցուեցաւ Ցուլթանին։

(Շարունակելի)

Ներքին Լուրեր

ՊԵՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԵՐ

ՖՐԱՆՍԱՑԻ ԴԵՒՊԱՆԻՆ ՄԵԿՆՈՒՄԸ.— Proosnu կ'ըսէ թէ Ֆրանսայի դեսպան Պ. Պոնթառի յանկարծակի կ. Պոլսէն մեկնումը զանազան մեկնութեանց պատճառ կ'ըլլայ դիւանագիտական շրջանակներուն մէջ։ Նոյն թերթը կը յարէ թէ կարծուածին նայելով, այդ մեկնումին իսկական պատճառը այն է թէ նորէն մէջտեղ հանուած է Արեւելեան խնդիրը, որուն նկատմամբ ժամանակէ մը ի վեր բանակցութիւններ կը կատարուին մեծ տէրութեանց միջեւ։ Նաև թէ այդ խնդրոյն համար մեծ տէրութեանց միջեւ կարծիքի փոխանակութիւններ կը կատարուին ընդարձակ սահմանի մը վրայ։ Պ. Պոնթառի կ. Պոլսէն բացակայութիւնը երեք չաբաթի չափ պիտի տեւէ։

ԵՊԱՐՔՈՍԻ ՈՂԵՒՈՐՈՒԹԻՒՆԸ.— Երէկ ծանուցինք թէ իտալական լրագրիներուն ըսածին նայելով. Եպարքոս Հագգը փաչա մօտերս պիտի այցելէ Եւրոպայի գլխաւոր մայրաքաղաքները։ Սապաճ կը հերքէ այդ լուրը և կ'ըսէ թէ Հագգը փաչայի հրամայելի գիրերը, Հոմի օսմ. դեսպանութեան պաշտօնէն դադրելուն առթիւ, նոր դեսպանին մէջտեղ

ՀԱՅԳԸ ՓԱՇԱՅԻ ԴԱՀԼԻՃԻՆ ԾՐԱԳԻՐԸ

Հիւսէյին Հիլմի վաչայի հրաժարման վրայ, Վեհ. Սուլթանը յանձնեց Դահլիճը կազմելու պարտականութիւնը, զոր ընդունելի Սատուծոյ ապաւինելով և յետ այն խորհրդակցութիւններուն, զորս կատարեցին մեր պետական անձնաւորութիւններէն հետ՝ յայտնեցաւ գաղափարակից, համակարծիք և նպաստաւոր Դահլիճ մը կազմելու։ Ընկերներուս հետ, ըստ սովորութեան, Սուլթանին առջեւ երդում ընելէ ետք, այսօր առաջին անգամ ըլլալով՝ մեր ազգային խորհրդարանին «մէկուսական» մասին մէջ ներկայանալու պատիւն կ'արժանանամ։ Մեր Դահլիճը՝ իրեն յանձնուած պաշտօնին պարտականութիւնները պիտի յայտնէ ազգին փոխանորդներուն հետ կատարեալ համաձայնութեամբ ու համերաշխութեամբ աշխատելու կարող ըլլալով, ինչ որ հնար պիտի ըլլայ երբոր մէկուսիները լաւ ընդունելութիւն ընեն և օգնեն այն ընթացքին որու պիտի հետեւին նախարարները։ Ուստի պարտք կը համարիմ քանի մը բացատրութիւններ տալ այդ մասին։

Նկատի առնելով այն կացութիւնը որ մեր Սպէգ. Խորհրդարանին ուշադիր և հայրենասէր ակնարկէն վրիպած չէ, նոր Դահլիճն իր առաջին և ամէնէն մեծ պարտականութիւնը կը համարի միտքերը ապահովցնել և անդորրութիւնը տեղի հաստատուն ընել։ Այն ցաւալի դէպքը որ անցեալ 31 մարտին տեղի ունեցաւ և օսմանեան ազատութեան վերատացման չողիները ցեաւչական պարտութեան չարժումով մութ գոյն մը փռեց և օսմանեան բանակին արագ և հայրենասիրական չարժումովը վերջացաւ, որ մեր ազատական նոր կազմակերպութիւնը քանի կերպով դադրեցնելու ենթարկեց,— ոչպէսզի անգամ մըն ալ մենակ ցաւալի դէպքերու կրկնութեան հաւանականութիւնը չմնայ՝ մէկ քանի արտասովոր միջոցներ ձեռք առնուեցան։ Դահլիճին նպատակակէտը պիտի ըլլայ երկրին մէջ ոչ մէկ հեռք թողուլ այդ ցաւալի կացութիւններէն և ազատականութեան ու խոհեմ միջոցներով մեր ցեղային կեանքը իր բնական ընթացքին մէջ դնել։ Ազատ անկախ պիտի ղեկավարուի բան մը ընել՝ առանց լաւ մը քննելու և ուշադրութեան առնելու և ամենուն իրաւունքին լիովին գործադրութիւնը որ ապահովուած է Սահմանադրութեան հիմնական օրէնքով, պիտի համաձայնեցնէ այն կարեւոր նպատակին հետ, որ է ամէն վանդէ զերծ պահել այս նուիրական օրէնքը և հաստատուն անդորրութիւնն ու հանգստութիւնը պահպանել ամէն տեսակ ոտնձգութեան դէմ։

Երկրին գործերուն կանոնաւորութեան տեսակէտով չատ կարեւոր է որ պետութեան բոլոր իշխանութիւնները չխանգարուին իրարու գործին և հիմնական օրէնքին էական կանոններուն համաձայն ամէն իշխանութիւն լիովին օգտուի իրեն վերաբերեալ իրաւունքներէն ու իրաւասութիւններէն։ Պաշտօնատուներու թեքնիքային վերաբերեալ օրէնքը որ պատրաստուելու ճար մը գտնելու նպատակով կացութեան մը, որ հին բանապետական բէժիմին ժառանգութիւն թողած չարիքներէն էր, թէև պատճառ եղաւ որ իր չափազանց կարեւորութեան համար իշխանութիւններու բաժանման կանոնը ապահան մը զոհուի, սակայն անկիա ապրի ապրեցնող մարդու փոխադարձ սիրոյ և վստահութեան հիմին վրայ եւ ընտրական նուիրական ծառայութիւնով այդ սարքերուն մէջ ապահովութիւն մըն ալ զօրացնել անկախութեան և մտերմութեան զգացումները։

Կառավարութ. հարկը կը հրամայէ որ խստութիւնն ու զիջողութիւնը խոհեմութիւն իրարու հետ։ Խստութիւնն անոնց դէմ, որոնք անդորրութիւնը կը խանգարեն և զիջողութիւն անոնց դէմ, որոնք կը հնազանդին անկէ։ Երկրին քանի մը մասերուն մէջ բնակիչներուն մասնաւոր վիճակը և տվյտրոյթներու ու խոհեմ քներու անհամաձայնութիւնը վերկէս նաեւ անտառական թեքի կամ անպոյ բարօրութիւնը, անընդունելի վիճակ մը ստեղծած են երկար տանել իվեր. այս պատճառով դահլիճը բաւ չպիտի համարէ միայն խստութիւնը, այլ պիտի ջանայ չարիքին պատճառները վերատելով՝ զանոնք զարմանել և այս կերպով արմատէն բարեկարգել. այս մասին պէտք տեսնուած օրինական միջոցներուն հաւանութիւնը և կամ իրեն որոշ արագութիւն մը արտելը պիտի պահանջէ Ընդ. Ժողովէն։

Կառավարութեանց վարչութեան կանոնաւորութիւնը կարեւորագոյն գործերէն մէկն է։ Ուստի այդ մասին դրի առնուած օրինագիծը իր չափազանց կարեւորութեանը համեմատական կերպով ու տեւողութեամբ ուշի ուշով պիտի քննուի պետական և նախարարներու խորհուրդներուն մէջ և կարելի եղածին չափ չուտ պիտի մատուցուի Մեծուսական Ժողովին։

Վարչութեան բոլոր ճիւղերը պիտի բարենորոգուին, մանաւանդ անչափ կալուածներու վերաբերեալ կանոնները ներկայ յառաջդիմութեանց և ժամանակի պէտքերուն համապատասխանող վիճակի մը մէջ պիտի դրուին։ Դատական կանոնները պիտի կատարելագործուին։ Երկրին նկութական զարգացման հիմը կազմող հանրօգուտ չինութիւններու մնայնորդներուն նկատմամբ՝ գործադիր ու օրէնսդիր ժողովներուն պատասխանութեանց սահմանները ջնդ կարեւոր օրէնքին հատատման համար մէկ նախորդ մարմնոյն կողմէ ակէ առաջ սկսուած և մէկ այս անգամ օկսուելիք քննութիւնները փութով արդիւնաւոր ընծայելու պիտի աչխատուի։ Օրէնքներու պատրաստութեան մէջ Շէրիի պատգարութիւններն ալ թանկագին առաջնորդ մը պիտի ըլլան։ Երկրին զարգացումը միայն կատարելագործելով և իր ցամաքային ու ծովային սահմաններուն ընդդէմ պաշտպանելով, ուշադրութեամբ պիտի քննուին բանակին ու նաւատորմին մասին մեր ունեցած պէտքերը։ Կառավարութեան վարչութեան մէջ կանոնաւորութիւնը ո՛րքան ուժեղ, մեր եղեռնական կարգադրութեան չափով հարկ եղած և խաղաղութեան պահպանութիւն ամենէն աւելի երաչխաւորող զոհողութիւնները Օսմ. ազգին ներկայացուցիչներուն հայրենասիրական քննութեանը պիտի մատուցուին։ Օսմ. տէրութեան արտաքին քաղաքականութեան ընթացքն է բոլոր մեծ ու բարեկամ տէրութիւններէ հետ անկեղծ բարեկամութիւն ունենալ, գրացի տէրութիւններ հետ բարեկամական ու վստահելի գործակցութեան մը հիմունքներ հաստատելու ձգտիլ և ընդհանուր կերպով յարգել գաշնագրութիւնները, նաև ոչ օքի դէմ աներազ ու յարձակողական գաղափարներու հետամուտ չըլլալով։ ատոր վրայէն մեր նուիրական հայրենիքին իրաւունքներէն ու շահերէն ալ իր փառքին ու պատիւին համաձայն եղանակով մը պաշտպանել և Սատուծմով վերծ պահել ամէն տեսակ խոնդարութիւններէ, հիմա գոյութիւն ունեցող և ապագային պատճառաբ ծագելիք խնդիրները վերատրելով սկզբա նքներուն համաձայն կարգադրել ու լուծել և ջանալ որ օսմ. տէրութիւնը, տէրութիւններ մէջ, խաղաղութեան կարեւոր տարր մը կազմէ։ Այս կէտերու մասին մեր նախորդ ընթացքը պիտի պահպանենք։ Սահմանադրական դրութեան հաստատութիւնը բարեբախտաբար վերջ տուաւ այն վտանգներուն զորս բռնատիրութեան չրջանը առաջ բերած էր տէրութեանց միաքին մէջ։ Օրէնսդիր ու գործադիր մարմինները ո՛րքան ալ չանադիր ըլլան սահմանադրական դրութեան պահպանմանը, ո՛րքան զգուշացուի նոյն դրութեան ընտանեկան պարագաներէ և այդ մարմիններուն միջեւ եղած միութիւնը և վստահութիւնը ո՛րքան ամրագիզուի ու աւելնայ, այդ համեմատութեամբ ալ համակրանքի պիտի արժանանանք։ Այդ կերպով յայտնի է որ թէ՛ մեր օրինաւոր իրաւունքները պահպանելու պիտի յաջողինք և թէ՛ դիւրաւ պիտի ազատինք զարգացման արգելք եղող դաշնագրութիւններու վազեմի ու դարաւոր պայմաններէն։ Փրկութիւն այդ ճամբան մէջ չարունակելով՝ մեր կարեւոր նպատակը պիտի կազմէ աչխատիլ քաղաքակրթութեան աչխարհին դրնահատումը և բարեացակամութիւնը չափելու երեսուն տարուան մէջ ամէնէն անարկու բռնակալութեան տակ ճնշուելէ ետքը՝ հաղիւ մէկուկէս տարիէ ի վեր ազատութեան արմանացող մեր երկրին մէջ կատարուելիք գործերը այնքան չատ են՝ որ ամէնէն չնահասէր անձերուն իսկ մտածել կուտան։ Սակայն այդ մասին ըլլալիք անկիզծ չնդքերը և ցոյց արուելիք բարի կամքը նեմ ասատուածային յաջողութեան արժանանան, կատարելագործ վստահ ենք որ ամէնէն դժուար գործերն ալ պիտի դիւրանան։ Ստատուածային չնորհաց, օսմ. սահմանադրութեան առաջին ազատասէր վեհապետին՝ Վեհ. Սուլթանին կոչս, գեղեցիկ քաղցանքներուն և մեր ընդհանուր պատկանելի ժողովին ողջմտութեանը ու հայրենասիրութեանը ապաւինելով՝ մեր ընդունած կարեւոր պարտականութեան մէջ մեր բարեաջողութիւնը Աստուծմէ կը սպասենք։»

Ազգային Լուրեր

Ս. ՊԱՏՐԻԱՐՔ Հօր հրաժարականի խնդիրն չուրջ՝ վարչութեան անդամներուն մեծամասնութիւնը նախորդ նիստին մէջ սա գաղափարը յայտնած էր որ Սասգին և վերջերս տեղի ունեցած մեռ դատապարտութիւններով արուած գոնացումը բաւ համարելով Ս. Պատրիարքը յարմար առեն մը իր ազոռը հրաւիրուի, նկատի ունենալով որ ազգը դներէ հինգ ամիսէ ի վեր առանց իսկ մատնել կուտան։ Սակայն այդ մասին ըլլալիք անկիզծ չնդքերը և ցոյց արուելիք բարի կամքը նեմ ասատուածային յաջողութեան արժանանան, կատարելագործ վստահ ենք որ ամէնէն դժուար գործերն ալ պիտի դիւրանան։ Ստատուածային չնորհաց, օսմ. սահմանադրական առաջին ազատասէր վեհապետին՝ Վեհ. Սուլթանին կոչս, գեղեցիկ քաղցանքներուն և մեր ընդհանուր պատկանելի ժողովին ողջմտութեանը ու հայրենասիրութեանը ապաւինելով՝ մեր ընդունած կարեւոր պարտականութեան մէջ մեր բարեաջողութիւնը Աստուծմէ կը սպասենք։»

ՆՊԱՍՏԻՑ Միջազգային Ցանձնաժողովս չնորհակալութեամբ սատցաւ Պրուսայի Սանջագբ Տ. Ցովհաննէս Արքեպիսկոպոսի և հետաքրքրաւք Պատ. Ցանձնախումբի ձեռամբ հաւաքուած 772 ռուբի չրջման հունար՝ հաւաքուած հետեւեալ բարեսէր անձերմէ։ Տէարք Ս. Զարիֆեան 65 ռուբ., Քիւրքիտեոս 50, Ն. Թաքթաքեան 30, Զ. Օհանեան 30, Բ. Շիչմանեան 30, Ա. Ղազարոսեան 30, Գ. Տէմիրճեան 30, Օ. Տէմիրճեան 30, Պ. Ագբուեան 30, Գ. Շիչմանեան 16, Յ. Օրագեան 15, Ժ. Տէմիճեան 10, Ա. Նալպանտեան 10, Մ. Անտօնեան 10, Բ. Օհանեան 10, Ա. Քիւրքճեան 10, Լ. Իքնօմիրտես 10, Իսմայլաէ Համիտ 10, Ահմէտ Վէհպի 10, Ահմէտ Քէբիմօֆ 10, Ե. Իվլիկճիօղլու 10, Ա. Գումրուեան 8, Գ. Թորոսեան 6, Մ. Կարկաեան 5, Ա. Իւթիճեան 5, Յ. Զանազեան 5, Ն. Մարաշլեան 5, Օ. Իսկենտէրեան 5, Մ. Գազըրճան 5, Կարապետ 5, Ս. Մինասեան 5, Գ. Սրմաքէշեան 5, Ս. Թորոսեան 5, Ա. Օհանեան 5, Օ. Օհանեան 5, Յ. Անթիքճճեան 5, Մ. Գալաքճեան 5, Սարաֆ Յակոբ 5, Գ. Սուբէնեան 5, Յ. Նալպանտեան 5, Յ. Լուսիճեան 5, Գ. Կէլվէլեան 5, Ն. Գախթիյար 5, Եուվան 5, Կ. Կէօմրիւքճեան 5, Փոլիթի 5, Թամալ 5, Բոլիս Լեւոն 5, Գ. Փամպուքճեան 4, Պ. Ագբուեան 4, Մ. Նահապետեան 3, Թ. Մկրտչեան 3, Մէհմէտ Կալիպ 2, Օ. Կէօկպաշեան 2, Մ. Տէր Յակոբեան 1, = 594 ռուբ։

Ձերտաճէն եկած 38 ռուբ։

Սեօղօզճէն.— Տէարք Մ. Սարքիան 20, Գ. Գարաճեան 10, Գ. Պէրպէրեան 10 ֆ. Նալպանտեան 10, Ս. Պէրպէրեան 10, Կ. Թիլքիեան 10, Ն. Փափազեան 8, Զ. Պէրոպէրեան 7, Ն. Թէքիրճեան 7, Ա. Հայրապետեան 6, Յ. Գաբրիէլեան 6, Գ. Խարատաչեան 5, Մ. Խաչոեան 5, Ս. Էրամեան 5, Կ. Գրալեան 3, Վ. Պաամաճեան 3, Դ. Ցիլեան 3, Պ. Սարքեան 3, Օ. Փապուճճեան 2, Թ. Տէմիրճեան 2. Տէր Սրբէն քհյ. 2, Զ. Պոյաճեան 2, Պ. Պէրպէրեան 1, = 140 ռուբ։

Համագումար 772 ռուբ։

3 մնացուկի վարձք 45 դահեկան վճարած է Յ. Կարապետեան էֆ. իսկ Պոլսէն մինչեւ Լափաքիա զրկելու ծախքը վճարած է Ս. Մարաշլեան էֆ.։

(ԿՆԻՔ)

ԵՐՈՒՍԱՂԷՄԻ ԽՆԴԻՐԸ.—Նախապարագայ Խորհուրդը, կիրակի օրուան նիստին մէջ, որոշից հետագրել երուսաղէմի կառավարչին որ տեղւոյն Պատ. Տիգապտ Տ. Դանիել վարդապետին պաշտօնին կիրառմանը դիւրութիւն ընծայուի։ Սոյն հետագրով յանձնարարուած է որ ընթացիկ գործերու համար ոչ թէ Պատրիարքին այլ նոյն տեղի Պատր. Տեղապահին դիմուի։

** Մեծ-Եպարքոսը նմանապէս խիստ հետագիր մը ուղղած է երուսաղէմի կառավարչին, որով կը յանձնարարէ անպայման կերպով դուրս հանել երկը ըմբռնած վարդապետները Ս. Յակոբի վանքէն։

ՍՏԱՑԱՆՔ.— Մ. Նուպարեան.— Առձեռն բառարան ֆրանսահայ։ Գործը կը բաղկանայ մօտաւորապէս 1000 էջերէ։ ընտիր թղթով և ապագրութեամբ. հրատ. Պազմատեան-Պալենց գրասան։ Մինչեւ ցարդ հրատարակուած է ութը տրակ։ Բաժանորդագրութեան գին Կ. Պոլսոյ համար 20 դրչ.։ ներքին գաւառներու համար 25 և արտասահմանի համար 5½ ֆրանք (կաղմեալ)։— Յ. Փ. Մուրեան.— Պատմութիւն հայ մեծատուններու (1400-1900), գին 10 դրչ.։ Լը Ֆրանսահ.—Ցրտնակրէն ընթերցասէր Ա. մաս, գին 3 դրչ.։ Բ. մաս 5 դրչ.։ Գ. մաս (մամլոյ տակ)։ Երեք Հատորի քանակին (մամլոյ տակ)։ Ծ. Զօպուռ.— Առեւտրական նամականի և բառացուցակ (Ֆրանսերէն), գին 20 դրչ.։ Եդ. Ֆօլաճեան.—Արեւելքի Բոյրը (բանաստեղծութիւն), գին 5 դրչ.։ Ասուղ Շահճազար.—Իտալի զոնը, գին 12 դրչ.։ Սրտիս Վէրքերը, գին 2 դրչ.։ Լեւոն Էսահակեան.— Սպրած քնար մը Բիւզանդի մոխիրներուն վրայ, գին 2½ դրչ.։ Վ. Փափազեան.— Պատկերներ, գին 1 դրչ.։ Սոյն գրքերու վաճառման տեղն է Պալնոց գրատունը։

ԳԵՐՄԱՆԱԿԱՆ ԳԱՂԹԱԿԱՆՈՒԹԻՒՆԸ ԹՈՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

1901 թուականէն մինչեւ 1905, Գերմանիոյէն գաղթողներու թիւը հասած է 146,540 հոգիի. հիմա կը խոչէն այդ գաղթականական անաչքին հոսանքը դարձնել դէպի Փոքր-Ասիա և Միջագետք։ «Ահա այսօր է որ, ըստ է Բոչէր 1856ին, կարելի է խաղաղ աչխարհակալութիւններու միջոցով նոր Գերմանիա մը ստեղծել որ իր մեծութեամբ, ժողովուրդներու բազմութեամբ և հարստութեամբ կարենայ գիմանալ հին Գերմանիոյն և ազատով ձեւով մը կանդնել Ռուսիոյ և Հնդկաստանի դէմ։»

(Սեմմօօր Մարսիլիոյ)

ԱՆԱՏՕԼՈՒԻ ԳՈՐԳԵՐ

ՄԻԱԿ ՏՈՒՆԸ, ՈՐ ԿԸ ԾԻՆԷ ԵՒ ԿԸ ՎԱՃԱՌԷ ԱՌԱՆՑ ՄԻՋՆՈՐԴԻ

ՆԵՐԱԾՈՒԱԾ ՕՏԱՐ ԳՈՐԳԵՐՈՒ ՎՐԱՑ

30%Է ԱՒԵԼԻ ԽՆԱՅՈՂՈՒԹԻՒՆ

(ՆԵՐԱՅԵՄԱՆ ՏՈՒՐՔ, ՓՈԽԱԴՐՈՒԹԻՒՆ, ՅԱՆՁՆԱՌՈՂՔԻ)

ԳԵՂԱՐՈՒԵՍՏԱԿԱՆ—ԱՆՄԱՇ—ԽՆԱՅՈՂԱԿԱՆ

Օրիէնթըլ Քարբէթ Մէնճիէճըրը Լիմիթտ

ԲԵՐԱ, ՄԷՆԹ-ԱՆԹՈՒԱՆ ԵԿԵՂԵՑԻՒ ՆՈՐ ԽՄԲԸ

Հեռագրական Բաժին

ՀՌՈՄ, 23 յունվ.— Պուլկարիոյ ներքին գործոց Նախարար Պ. Տանէֆ այսօրկէն անցած միջոցին յայտարարեց թէ Պուլկարիոյ կառավարութիւնը կը վախճաքի բարւոք յարաբերութիւններ պահել Թուրքիոյ հետ, բայց Թուրքիա պէտք է երաչխաւորէ Պուլկարիոյ անկախութիւնն ու հանդարտութիւն հաստատէ Մակեդոնիոյ մէջ։ Պ. Տանէֆ ըսաւ նաև թէ պուլկար հրամայուածքեր չեն անցներ սահմանագլուխէն։ Կացութիւնը չատ հանդարտ է Պալքաններուն մէջ, սէրութիւնց և Պուլկարիոյ յարաբերութիւնները չատ լաւ են, և Պուլկարիա կը փափաքի ինքն իր մէջ ամփոփուիլ կը յուսայ թէ Թուրքիա եւս փոխադարձարար պիտի հետեւի ոչխարհական ոգւոյ։ Ամէն կողմէ լուրեր կը հասնին ոգոզութիւններու և հետագրի ու հնազանդի հաղորդակցութեանց ընդհատման։

— Սէն գէաը չաբաւնակց բարձրանալ իրիկնոյն։ Իվրի արուարձանին մէջ 800 հոգի պատպարուած է։ Կր վախցուի որ երեսփ. Ժողովոյ չէնքն ոգոզուի։ Ոսմիկանապետ Պ. Լէբրէն արուարձաններուն մէջ կատարած պտոյտէն գարձին ըսաւ թէ կացութիւնը չատ ծանր է։ Ամէն միջոց ձեռք կ'առնուի ծանր ոտէտի մը առաջքն առնելու համար։

ՎԻԵՆՆԱ.—Բեզիրպոլսբկէն կը հետագրուի թէ աւստրիական չարաքաղաքականութեանց մէջ փոփոխում չատաչ եկած է կոմս Էրէնթալի այն հաստատ յայտարարութեանց վրայ թէ աւստրիական չարաքերութիւնները իրենց սովորական վիճակը ոտացան։

ՆԻԻՒՈՐՔ.—Կառավարութիւնը գիծէն գուրս ելաւ Նոքթպէյի մօտ (Ոհիոյ)։ Զորս վագոններ լման գետին մէջ, հինգերորդ մը կրակ առաւ։ 48 հոգի մեռան և 92 հոգի վիրաւորուեցան։

ԼՈՆԴՈՆ, 22.—Ծովային Նախարար Պ. Մաք Ռէննա ընտրուեցաւ Մանչեսթրի մէջ։

ԼՈՆԴՈՆ.—Ընտրութեանց վրայ հրատարակուած պաչտօնական վերջին վիճակագրութենէն կ'երեւի թէ պահպանողականները ցարդ չատած են 101 աթոռ, Ազատականները 13 և գործաւորականները 1։

ԲԱՐԻԶ.—Շարժագիր գործիքներն այս առաւ ցոյց տուին թէ Կովկասի կամ Հայաստանի կողմերը երկրաչարժի զօրաւոր ցնդում մը պատահած է։ Ցարդ այս տեսակ ցնդում արձանագրուած չէր։

ՆՈՐ ԲԵՄ

Վարչութեամբ ՏԻԿԻՆ ՍԻՐԱՆՈՅՇԻ

Այս գիշեր Գաղգիւզ ձմեռնային թատրոնին մէջ՝ Գամէլիազարդ Տիկին։ Ներքին գիշեր Բերա Վաւիլէթի մէջ՝ անմոռն Շէքսպիրի Համլետը։ Շաբաթ գիշեր Իսկիւտար լսարան-թատրոնին մէջ՝ Երկրորդ Երիտասարդութիւն։

ՄԵՐ ԹՂԹԱԿԻՑՆԵՐՈՒՆ

Կը խնդրուի հրատարակութեան համար ղրկուած ձեռագիրները թղթին մէկ երեսը միայն և կաբելի եղածին չափ յստակ գրել։

Ա. Զ Գ

ԲԵՐԱՅԻ ՀԱՅ ԵՐԻՏԱՍԱՐԴԱՑ ՄԻՈՒԹԵԱՆ

Մարմնամարզի մասնաճիւղ

Բ. Հ. Ը. Միութեան նորահաստատ Մարմնամարզի և «Սբօա»ի ճիւղին դահլեսութիւնները սկսած են ներկայ ամսոյս սկիզբէն, երբոպէն նոր վերթարձած կարող հայ մանգաքի մը ձեռամբ, նորագոյն մեթոտներով, գիշերային և ցերեկեայ յարմար ժամերու մէջ։ Կ'ուսանգուին նաև մարմնական չարժումներ և առաջնդներ։ Մանաւանդ Լնդրանաճհամաձայն Մանանաթիւղ պարի դասախոսութեան գասընթացք մը եւս հաստատած է։ Սոյն երկու ճիւղերուն հետաքրքրելու փափաքողք կրնան դիմել Միութեան սրահը, հարկ եղած տեղեկութիւններուն տանալու համար։ 4—1

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Ա. Զ Գ

«Բիւրիրիե Թօփպաք 4%» բաժնեթղթերէն ունեցողներուն կը յանգուցուի որ, սոյն բաժնեթղթերուն 1904 փետր. 1/14ին վճարելի թիւ 22 կարօնը, ինչպէս նաեւ 1895 յունվար 1/14 չորրորդ վճարականութեան ամորթի եղող բաժնեթղթերը, որ մինչեւ յառաջիկայ 3/13 փետրվար չեն ղանձուած, ոչնչացած պիտի համարուին։

Կ. Պոլիս 9/22 Յունվար 1910. 9—1

ԲՈՒԺԵԼ

ՄԱՏԻ ԵՒ ՈՏՔԻ ԿՈՇՏԵՐԸ

(Նաագբ)

Պրազիլիացի Պ. Վէլցաան, մասնագէտ, մատի և ոտքի կոշտերը կը հանէ առանց ցաւցնելու և արեան, երեք բոպէի մէջ։

Կ'ընդունի ամէն օր 10էն մինչեւ 2 (ը. ա.), Բերա, Լեհ փողոց, Օթել Սանթրալ, թիւ 5։ 6—1

BRITISH UNDERWRITERS

ԱՆԳԼԻԱԿԱՆ ԱՊԱՀՈՎԱԳՈՒՂ

Անգլ. Լոյդի մասնախումբին ուչադրութիւնը հրաւիրուեցաւ քանի մը ապահովագրական բոլիսներու և վկայագրերուն վրայ, որոնք հրապարակ հանուած են ՓՐԻՆՏԻՆԳ ԱՆՏԷՐՐԱՑԹԸՐՍ կոչուած ընկերակցութենէ մը, որուն ներկայացուցիչներն են Վ. Ն. ՔՐԱՑՆ Քօ., 49, Քուիկ Վիքթորիա Սթրիթ՝ Լոնտոն։

Քան որամ այդ անձնագիրները Թղթերը չառ կը նմանին Անգլ. Լոյդի քօլիաներուն և վկայագրներուն, Լոյդի մասնախումբը կը փափաքի տեղեկացնել ապահովագրող հասարակութեան թէ, վերոյիչեալ ՊՐԻՆՏԻՆԳ ԱՆՏԷՐՐԱՑԹԸՐՍ (անգլիական ապահովագրողները) Անգլ. Լոյդի անդամ չեն ու ան և չարաբերուած ընդ նոսա։ 6—6

ԱԺԱՆ ԾԱԽԵԼ ՇԱՏ ԾԱԽԵԼ

ԼՈՒՄԱՆԱԿԱՐԻ ԴՈՐԾԻՔՆԵՐ

ԽԵԼԵՓՏԱԿԱՆ ԳՈՐԾԻՔՆԵՐ

Թէլֆոնի և ելեքտրական գանգակի վնասգում չատ ա ժան դներով։

Բեմբոլի լամպարի մեքենաներ, լոյսի առատութիւն և բեմբոլի խնայողութիւն։ Կազանդէքի հաստար ժամ ժամ ժամանոյցներ, ելեքտրական և այլ խողովակներ։

Գաւառական յանձնարարութեանց մասնաւոր խնամք։

Կ. Պոլիս, Բերա 14, Բասած Թիւնել

ԱՊՐՕ ՇԱՏԱՆ 10—6

ՂԱԼԱԹԻԱ ՍԱԿԱՐԱՆ

11 Նոյեմբեր, 1910

Օսմ. քննօլիտէ բացուեցաւ	Դրշ.	403 31
» » ժամեղէն վար	»	403 31½
» » » բարձր	»	403 39
» » գոցուեցաւ	»	403 33
Երկաթուղի բացուեցաւ	Ֆր.	218
» ժամեղէն վար	»	217 50
» ժամեղէն բարձր	»	218 42½
» գոցուեցաւ	»	217 50
Օսմ. Պանք	Լ. Օ.	20 30
Շերքեթի Խայրիյէ	» »	39
» Համիտիյէ	» »	4 47½
Թրամվայ բաժնեթուղթ	»	8 65
» Ժուլիանա	» »	4 35
» պարտաթուղթ	Ֆր.	486
Անատօլուի երկթ. բժնթղթ.	»	525
Պալիա Գաբատաղն	»	449

ԸՆԹԱՑԻՔ ԴՐԱՄՈՑ

Պէշլիք	103 20
Մէթալիք	100
Մէճիտիէ	108 8
» մանրադր	104 30
20 Ֆրանքնոց	87 17
Անգլ. Ոսկի	110 6
Բօլ Խրիերիալ	90 20
20 մարքնոց	107 10
Բուպլի	8 61

ՕՍՄ. ԱԶԳ. ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿ.

Ըստ յայտարարութեան Օսմ. Ազգ. Շոգենաւային Ընկերութեան, մեր միջոցաւ արդէն տրամադրուողներուն չափերը կալմպայի Ռուսական Պանքային դիմած և փոխանակած են մեր տուած ընկալագիրները։

Կը խնդրուի ամէն այն անձերէն, որոնք տրձանագրուած են մեր միջոցաւ և տակաւին չեն ներկայացած պանքային, հաճին անյապաղ ներկայանալ նշանակեալ պանքային անդրամիչա և զած այս գործողութիւնը կատարելու և վճարումին հարիւրին չուտնի բարձրացուելով փոխել մեր ընկալագիրները։ ՀԱՅԿ ԵՒ ՆՇԱՆ ԱՆՏՈՆԵԱՆ

Կալաթա, Նորատուեկեան խան, Թիւ 1-2։

6—4

DEUTSCHE BANK

ՏԷՕՅՉԷ ՊԱՆՔ

ՊԷՐԼԻՆ

Հիմնեալ 1870 ին

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ	Մարք 200,000,000
Պահեստ ի վերջ 1908ի	103,699,000

Շահաբաժինք 1899էն 1903, 11%, 1904էն 1908 12%

Մասնաճիւղք՝ Պրէմէն, Տրէզտէն, Ֆրանքֆօրդ, Համպուրգ, Լայբցիկ, Միւնխէն, Լոնտոն, Նիւ-Եորք, Վիեննա։

Մասնաճիւղ ի Կ. Պոլիս։

Գլխաւոր կեդրոն Կալաթա, Վօյվոտա փողոց, 25-27, Անատօլուի Երկաթուղիի ընկերութեան պաշտօնատան մէջ (որ չխնուելու վրայ է)։

Գործակալութիւն Պոլսոյ կողմը, եւ առժամեայ գրասենեակ Տօքէնութեան, Գատաճեան Խան, Սչիր էֆ. Բիթիլդհանէ փողոց։

Մնասուկը բաց պիտի բլայ ժամը 9ուկէսէն 4 ուրբաթի օրերը 9ուկէսէն 1։

Տէօյչ Պանքին Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղը կ'պատրաստ ամէն տեսակ Պանքայի գործողութիւններով։—Հաշուբննդացներ կը բանայ։ Ի տես կամ պայմանով վճարելի դեւմանտներ կ'ընդունի։ Հաշուբննդացով փոխառութիւն կ'ընէ եւ բաշխաւորութեան փոխարէն։— Թուղթեր կը գնէ։— Ներքին գաւառներու եւ արտասահմանի համար կարեւոր հրապարակներու վրայ չէք եւ փոխանակագիր կը գնէ ու կը վաճառէ։— Կուտայ վարկի նամակներ, վճարման հրամաններ, թէ՛ զրալ եւ թէ հեռագրալ, աշխարհի ամէն կարեւոր հրապարակներու վրայ։— Ամէն երկիրներու մէջ կը գանձէ մուրհակներ ու առ ի կրկնութ։— Ապահանքներու ներածման համար վարկ կը բանայ առեւտրական թուղթերով։— Կ. Պոլսոյ եւ օտար Սակարանները մէջ արժէհրաւորներ կը գնէ ու կը վաճառէ։—Սրժէքներ ի պահ կ'ընդունի։

ԹՕՍԻՄ

ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

1831 Մարտ 20ի Կայս. Ուխազով արտօնեալ

Ընկերութեան կեդրոնատեղին Բեդերսպուրկ

Ընկերութեան ապարանքը, Մեծ Մարսխաա 27

Դրամագլուխ ամբողջովին վճարեալ 10,666,666 Ֆր.
Ապահովագրութեան գումար աւելի քան 187,322,000 »
1907ի հասոյթ 83,232,000 »
1881էն ի վեր Ընկերութիւնը իր ապահովագրեալներուն վճարած է 581,115,000 »

Ընկերութիւնը չատ նպաստաւոր պայմաններով կ'ապահովագրէ հրդեհի, ծովային վտանգներու և ամէն տեսակ արկածներու դէմ, կեանքի բազմազան թարփաններ անմարելի և բարիացներու անհամեմատ, անկաշկանդ պայմաններ։— Նաև, երկաթուղիով և չոգենաւով ճամբորդութեանց արկածներու և նոյն իսկ ապակիներու կոտրելուն դէմ ապահովագրութիւններ։ Դիմել Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին, Սզարեան խան, Վէզիրհան փողոց, Գալաթիա,

Պոլսոյ Գործակ. Սչիր էֆ. փողոց, Տիլսիզ Զաուէ Խան, Թիւ 26, Դ. ԱՐԱԳԵԱՆ Տնօրէն Կ. Պոլսոյ մասնաճիւղին
Ա. ՀԻՒԲՄԻՒԶ

ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑ
1910 ՏԱՐՈՑ

Ս. Փ. Ազգ. Հիւանդանոցիս անպահական ԸՆԴԱՐՁԱԿ ՕՐԱՑՈՑՑԸ հրապարակ եկած է լաւ ապահովութեան չահեկան պարունակութեամբ, և կը վաճառուի Հիւանդանոցիս Գրասենեակը և բոլոր գրավաճառաց քով, դին տասը պարա։ (Կնիք)

ՕՍՄ. ԿԱՅՍ. ՊԱՆՔԱ.

Ա Զ Դ

1896ի 5% փոխառութեան օսմանեան պարտաթուղթեր ունեցողներուն կը ծանուցուի որ, ներկայ Յունվար 1/14էն սկսեալ թիւ 27 կարնը, որուն վճարորդ այդ թուականին է, պիտի ընդունուի Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ, Կալաթա, առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 2, ամէն օր բացի կիրակի, և ուրբաթի օրերը ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։

Ի փոխարէն այդ կարմներուն, որոնք թուագրեալ ցուցակներով պէտք է ներկայացուին, պիտի տրուի տասնեակ մը, որ իր թուականէն տասը օր յետոյ պէտք է ներկայացուի վճարուելու համար Կալաթա, Օսմ. Կայս. Պանքային մնասուկին։

Կ. Պոլիս, 3 Յունվար 1910.

1901/5ի 4% փոխառութեան օսմանեան պարտաթղթեր ունեցողներուն կը ծանուցուի որ, ներկայ Յունվար 1/14էն սկսեալ թիւ 9 կարնը, որուն վճարորդ այդ թուականին է, պիտի ընդունուի Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ, Կալաթա, առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 2, ամէն օր բացի կիրակի, և ուրբաթի օրերը ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։

Ի փոխարէն այդ կարմներուն, որոնք թուագրեալ ցուցակներով պէտք է ներկայացուին, պիտի տրուի տասնեակ մը, որ իր թուականէն տասը օր յետոյ պէտք է ներկայացուի վճարուելու համար Կալաթա, Օսմ. Կայս. Պանքային մնասուկին։

Կ. Պոլիս, 3 Յունվար 1910.

1904ի 4% օսմ. փոխառութեան պարտաթղթեր ունեցողներուն կը ծանուցուի որ, ներկայ Յունվար 1/14էն սկսեալ թիւ 7 կարնը, որուն վճարորդ այդ թուականին է, պիտի ընդունուի Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ, Կալաթա, առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 2, ամէն օր բացի կիրակի, և ուրբաթի օրերը ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։

Ի փոխարէն այդ կարմներուն, որոնք թուագրեալ ցուցակներով պէտք է ներկայացուին, պիտի տրուի տասնեակ մը, որ իր թուականէն 10 օր յետոյ պէտք է ներկայացուի վճարուելու համար Կալաթա, Օսմ. Կայս. Պանքային մնասուկին։

Կ. Պոլիս, 3 Յունվար 1910.

4% Մաքսային օսմանեան պարտաթղթեր ունեցողներուն կը ծանուցուի որ ներկայ Յունվար 1/14էն սկսեալ թիւ 14 կարնը, որուն վճարորդ այդ թուականին է, պիտի ընդունուի Օսմ. Կայս. Պանքային մէջ, Կալաթա, առաւօտեան ժամը 10էն մինչեւ երեկոյեան ժամը 2, ամէն օր բացի կիրակի, և ուրբաթի օրերը ժամը 10էն մինչեւ կէս օր։

Ի փոխարէն այդ կարմներուն, որոնք թուագրեալ ցուցակներով պէտք է ներկայացուին, պիտի տրուի տասնեակ մը, որ իր թուականէն 10 օր յետոյ պէտք է ներկայացուի վճարուելու համար Կալաթա, Օսմ. Կայս. Պանքային մնասուկին։

Կ. Պոլիս, 3 Յունվար 1910.

ԽՐՏՎԻԼԻԱԼ ՄԷՅԼ ԼԱՅՆ

ԽՏԻՎԱԿԱՆ ՇՈԳԵՆԱՒԱՅԻՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

Շաբաթական ամենեն արագ երթեւեկ։ Պոլսոյ, Բիւրգասի և Ալեքսանդրիոյ միջև։

Եղեկտրական լոյս

Առաջնակարգ կեդրոնական կերակուրներ։— Սեղանի գինին ձրի։

ԻՄԱՒԻԼԻԱ չոգենաւը, նաւապետ «Անտերլիէ», կը մեկնի Յունվար 25 (Ն. Տ.) երեքշաբթի, կէս օրէն ետքը ժամ 3ին, Աղեքսանդրիա՝ հանգիպելով Միտիլլի, Իզմիր և Բիրէա։

Աղեքսանդրիայէն կը ժամանէ կիրակի 23 Յունվար։

ՍՈՒՐԻԱՅԻ ԳԻՒ

ԱՍՈՒԱՆ չոգենաւը, նաւապետ «Վաչաքսի», կը մեկնի չորեքշ. 29 Յունվար (Ն. Տ.) կէս օրէն ետքը ժամը հինն, և կը հանգիպի Կէլիպօլու, Զանագ-Գալէ, Միտիլլի, Իզմիր, Փիրա, Խաուա, Մերսին, Իսկէնտերուն, Թարսոլուս, Պէյրութ, Հայֆա, Եաֆա, Բօրսախա և Աղեքսանդրիա։

Աղեքսանդրիայէն կը ժամանէ չորեքշաբթի 26 Յունվար։

Անձն տեղեկութեան համար դիմել գլխաւոր գործակալութեան, Կալաթա՝ Քարաքիւղ վայ Մէյմէնէճիլի խան, կամ Պոլիս՝ Վալիճէ-Սուլթան խանի մասնաճիւղը։

ՏՈՔԹ. Ս. ԹԷՐԶԵԱՆ

20 տարուան փորձառու բժիշկ եւ Բարիզի հիւանդանոցներու մէջ ասիստած

Մեծ ուշադրութեամբ կը գբաղուի կաթծքի, սաամծքի, լեարդի և ազեայ հիւանդութիւններ, սրանց և կանոնաւ միզային ու ծնունդական գործարանաց բորբոքումներ։ Հիւանդ ատոյց մասնաւոր խնամք ի՛ընծայէ։ Վիրաբուժական գործողութիւններ կը կատարէ և մանկաբարձութիւն ի գործ կը դնէ։

Հիւանդ կ'ընդունի ամէն առաւօտ, կէս օր և երեկոյ իր տունը Պէշիք Ճուշուց Եկեղեցւոյ փողոց թիւ 17, ուրիշ ժամեր կը գտնուի Արմաւուա Գիւղ Նաւամատոյցի մօտ գեղարանը։ Ապրանքները միւս ձրիապէս կը գործմանէ։ 50—49

ՊԱՅՄԱՆԷ «ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի

Բամենգլիները վճարելի են բաշտրակապես կանխիկ։— Ջուարգատած բաժանորդագրութիւնք խոհրն կը դադրին։— Թրամի ուղարկման լաւագոյն միջոցն է ՄԱՆՏԱ—ԲՕՍԹՔ։— Թրամի փոխարէն նամակագրուկ ալ կ'ընդունուի՝ 105 գ. փ նամակագրուկը 100 գ. փ հաշուով։— Թրամի ուղարկման ծախքերը բաժանորդաց կը պատկանին։— Թերթին պաշտօնական առաջադրին փոխարէն եղած վճարումները միայն օրիներաւոր են։— Ամէն տեսակ ենթատասկան կամ չտնու վերաբերող ծանուցումներ վճարումով են և առանձինն կը տպագրուին։ Ձրի են միայն հանրօգուտ հրատարակութիւնները։

ՊԱՂՏԱՑԻ ԵՐԿԱԹՈՒՂԻԻ
ՕՍՄԱՆԵԱՆ ԿԱՅՍԵՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ

ԺԱՄԱՆԱԿԱՑՈՑՑ ԿԱՌԱՒԱՐՈՒԹԻՒՆԻ

1909 Սեպտեմբեր 20 (Ն. Տ.) Երկուշաբթիէն սկսեալ

ԳՕՆԻԱ - ԷՐԷՑԼԻ - ՊՈՒԼԿՈՒՐԼՈՒԻ ԳԻԾ

ԵՐԹ ԿԱՅԱՐԱՆՔ		կառախումբ Թիւ 622 խառն տեսակ Ժ.	Վ.
Գոնիա	Մեկն.	12	30
Գաչըն Խան	»	1	01
Զուէրա	»	1	45
Արիք Էօրէն	»	2	13
Մանսաուան	»	2	42
Գարաման	Ժմնմ.	3	13
	Մեկն.	3	28
Միտրովա	»	3	54
Ակրանտը Տէրպէնտ	»	4	44
Ակաճա	»	5	20
Էրէյլի	Ժմնմ.	5	45
	Մեկն.	6	05
Պուլկուրլու	Ժմնմ.	6	20

երթևեկ

ԴԱՐՁ ԿԱՅԱՐԱՆՔ		կառախումբ Թիւ 621 խառն էրթևեկ Ժ.	Վ.
Պուլկուրլու	Մեկն.	6	35
Էրէյլի	Ժմնմ.	6	53
	Մեկն.	8	50
Ակաճա	»	9	17
Ակրանտը Տէրպէնտ	»	10	01
Միտրովա	»	10	43
Գարաման	Ժմնմ.	11	07
	Մեկմ.	11	22
Մանսաուան	»	11	55
Արիք Էօրէն	»	12	24
Զուէրա	»	1	—
Գաչըն Խան	»	1	36
Գոնիա	Ժմնմ.	2	05

երթևեկ

ՕՍՄ. ԱՊԱՀՈՎԱԳՐԱԿԱՆ
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԸՆԿԵՐՈՒԹԻՒՆ
ՀԻՄՆԵԱԼ 1892 ՕԳՈՍ. 2/14 ԵՒ 1320 ՍԼԱՄ. 20 ԹՈՒԱԿԻՒՐ ՖԷՐՄԱՆՈՎ

Դիմել Ընկերութեան կեդր. Գրասենեակը, Զաւթիա Նազլը խան, Հէզարէպ փողոց, Թիւ 14, Քօնթէսթաթիլ վաճառատան դիմաց կամ հետեւեալ հանգիստներուն։

Պոլիս, մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքային Եկնի Ճամպէ հրապարակ։
» Մ. Ի. Սաատ, Շէյխ-իւլ-Իսլամ խան, Գալէյէ Գարաբ Թիւ 10։
» Ապահ պէյ և Ընկ. Վէրնէհլիլէր փողոց։
» Գ. Մ. Ամէլօղլու, Իմին-Էօնիւ Գալէյէ Գարաբ, Իրմիր փողոց։
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիւրմանց, Թիւ 12 Թիւնէլ խան։
Գաղաթիա, Ակէքսանդր Ալէքսիատես Շուկայի հրապարակ։
» Մ. Ա. Անգրիա, Մօտա ճասաէսի։
Պէօյիւքտէրէ, Մ. Ա. Տէմոքիդ։
Բէրա, Մասնաճիւղ Օսմ. Կայս. Պանքային Մեծ Փողոց։
Շիշլի, Մ. Է. Ռօսֆ, Պէօյիւքտէրէ ճասաէսի, Թիւ 137։
Գալաթիա, Մ. Ա. Բիւրմանց, Թիւ 12 Թիւնէլ խան։
Մեծ Կղզի, Բէսուլ էֆ.։
Մոդրիպիւլ Մ. Ա. Աճէլիաես, կարբանի հրապարակ։
Սան Սթէֆանօ, Բէսէճեան էֆ.։

Գործակալութիւնք Օսմ. գլխաւոր քաղաքաց մէջ։

ԱՌԱՋՆԱԿԱՐԳ ԶՈՒԼԱՐԱՆ
ՏՊԱԳՐԱԿԱՆ ՏԱՌԵՐՈՒ
ԳՐԻԳՈՐ ՌԱՓԱՅԷԼԵԱՆ
ՊԱՊԸ ԱԼԻ, ՃԸՂԱԼ ՕՂԼՈՒ ԵՕՓՈՒՇՈՒ, Կ. ՊՈԼԻՍ

Երեսուներիոց տարիներէ ի վեր հիմնուած այս Զուլարաւը վերջերս Եւրոպական կատարելագործուած մեր մեքենաներ բերած է եւ պատրաս է, առաջուան պէս, Հայերէն, Թուրերէն, Ֆրանսերէն, Յունարէն, Երբայերէն, Պուլկարերէն եւ Հապերէրէն տառեր ձուլել։ Ձոխ տեսակ մասնաւորապէս Հայերէն տառերու։ Զուլարանիս սեփականութիւնն է Ճաճկի Աւամեանի փորագրած կաղապարները՝ Աւամեան գեղեցիկ տառերու համար։ Ձոխ տեսակ նոյնպէս եւ Թուրերէնի, ինչպէս նաեւ մասնաւոր տառեր Արաբերէնի եւ Քարսկերէնի համար։

Տառերու բաղադրութեան եւ պատրաստութեան համար մեծ խնամք կը տարուի։ Տպագրութիւնն ու գեղեցկութիւնը հրաշխատուրուած։

Քսան տարիէ ի վեր Զուլարանս մասնաճիւղ մըն ալ Գահիրէի մէջ ունի, որ բացի Եգիպտոսէն՝ գործառնութեան մէջ է Թունուզի, Պարսկաստանի եւ Հնդկաստանի հետ։

Գաւառներէն յանձնարարութիւններ կ'ընդունուին եւ կը կատարուին խնամով։

Փափաքողներուն տառացուցակներ կը ղրկուին։

ԽՒՍՏ ՁԱՓԱԻՈՐ ԳԻՆԵՐ

☞ Քիչ օրէն հրապարակ պիտի հանի նաեւ բոլորովին նոր տեսակ կաղապարներու վրայ ձուլուած 16 փունթօ բուրերէն գեղեցիկ տառեր։

☞ Երկար տարիներէ ի վեր սոյն Զուլարանին պատօնեութեան մէջ գտնուող խաչիկ աղա Ագբերեան (Պապա խաչիկ) այլ եւս սոյն հաստատութեան մէջ չի ծառայեր։

«ՀԱՅՐԵՆԻՔ»ի ԹԵՐԹՕՆԸ (62)

ԱԼԵՔՍԱՆԴՐ ՏԻՒՄԱ

ԱՆԺ ՓԻԹՈՒ

ԹՒ.

ՏԻՒՆ ՏԸ ՄՕԹԷԼ

Բայց դանք ձեզի։ Ինչո՞ւ այդչափ երկար առնն Փրանսայէն հեռու կեցաք։ Ինչո՞ւ չեկաք ձեր տեղը չբռնեցիք Լավուազիէներու, Քապանիներու, Փօնտարէներու, Պալլներու և Լոյներու կարգին մէջ։

Ժիլպեր, այս վերջինն անունը առած առնն, անմոռանալի կերպով կարմրեցաւ։

—Դեռ չատ բան ունիմ սովրելու, Տիկին, մինչեւ որ կարենամ այդ վարպետներուն դարձը դառնալ։

—Վերջապէս եկաք, բայց մեզի համար չատ ուշացաք պիտի ըլլայ ձեզ օգտակար ըլլալով, երեք օր է որ պաշտօնակից և զաւակ ունինք։

Ժիլպեր ժպտեցաւ։

—Տիկին պարոնուհի, ըսաւ թեթեւ մը խոհարհելով, վեց օր առաջ՝ պարոն Նէքտերի հրամանատ՝ դիս Պաթիլլէի մէջ քանտարկեցին։

Տիկին ալ Մթոէլ ինքն ալ չիկնեցաւ։

—Շիտակը, պարոն, անանկ բան մը կ'ըսէք որ դիս չատ կը զարմացնէ։ Դո՛ւք Պաթիլլի մէջ բանտարկուե՞ր։

—Ես ինքս, Տիկին։

—Բայց ի՞նչ ըրած էիք։

—Սահիկայ դիս հոն գնել տուաղները միայն կրնան ըսել։

—Բայց հիմայ ալեր էք։

—Այո՛, Տիկին, վասն զի այլ եւս Պաթիլլ չմնաց։

—Ինչպէս, Պաթիլլ չի մնաց մի, ըսաւ Տիկին ալ Մթոէլ զարմանք ձեւացնելով։

—Թնդանօթի ձայները չի լսեցիք։

—Այո՛, բայց թնդանօթի ձայնը թնդանօթի ձայն է, այնչափ միայն։

—Ո՛հ, Տիկին, ներեցէք որ բանի մէջ անկարելի է որ Տիկին ալ Մթոէլ, պարոն ալ Նէքտերի ազգիկը, այս ժամուս տակաւին չկրնայ որ ժողովուրդը Պաթիլլը առաւ։

—Կը վստահացնեմ ձեզ, պարոն, պատահանէց պարոնուհին չվտիճով, թէ հօրս մեղքերէն ի վեր անցած գործածներէն բոլորովին անառելիակ եմ, և ժամանակս կ'անցունեմ անոր մեղքերուն վրայ ողբալով։

—Տիկի՛ն, Տիկի՛ն, ըսաւ Ժիլպեր գլուխը ցնցելով, պետական սուրհանդակները այնքան ուժգնօրէն են Սէնթ-Ուէնի դղեկին ճամբուն օր, անկարելի է որ չորս ժամէ ի վեր որ Պաթիլլ անձնատուր եղած է՝ դուն մեկ սուրհանդակ եկած չըլլայ հոս։

Պարոնուհին հառկցաւ որ չպիտի կարենար պատասխանել առանց բացէ ի բաց սուտալու։ Սուտը պժգանք ատելոց իրեն. ուստի խօսակցութիւնը փոխեց։

—Հիմայ ձեր այցելութիւնը ինչ բանի կը պարտիմ, պարոն, հարցուց։

—Կը փափաքէի պարոն Նէքտերի հետ տեսնուելու պատիճ ունենալ, Տիկի՛ն։

—Բայց դիտէք որ Ֆրանսայէն մեկնած է։

—Տիկի՛ն, պարոն Նէքտերի հետաքրքրութիւնը այնքան տարօրինակ, դէպքերուն վրայ չի հակիլը ա՛յնքան անբացատրելի կ'երեւնար ինձի...

—Ո՞ր...

—Ո՛ր, չիտակը ըսելով, յոյսս ձեր վրայ դրած էի, Տիկի՛ն, որպէս զի ցոյց տաք ինձի թէ ո՛ւր կրնամ գտնել զինքը։

—Պրիւսէլի մէջ կրնաք գտնել, պարո՛ն։

Ժիլպեր իր խաւարին հայուածքը աւելուկց պարոնուհիին վրայ։

—Շնորհակալ եմ, Տիկի՛ն, ըսաւ խոնարհելով։ Հիմայ անմիջապէս ճամբայ պիտի ելլեմ դէպի Պրիւսէլ, վասն զի վերջին ատենս կարեւոր լուրեր ունիմ իրեն։

Տիկին ալ Մթոէլ պահ մը վարանեցաւ, յետոյ ըսաւ.

—Բարեզգայաբար ձեզ կը ճանչնամ, պարո՛ն, և դիտեմ թէ լուրջ մարդ մըն էք, վասն զի այդ կարեւոր ըսուած բաները կրնան իրենց արժէքը կորնչցնել ուրիշի մը քերնին մէջ...։ Սյս պատասխանատուութենէն, այս անցեալէն եաքը՝ հօրս համար այլ եւս կարեւոր ի՛նչ կրնայ ըլլալ։

—Սպագան կայ, Տիկի՛ն։ Եւ թեւրեւս ես ալ բաղաքական պատճառներով զգուշութենէնէ զգուշ չըլլամ ապագային համար։ Բայց բոլոր ատենք անօգուտ են։ Թէ՛ ինձի և թէ իրեն համար կարեւորն այն է որ պարոն ալ Նէքտերը տեսնեմ...։ Ուրեմն մըն, Տիկի՛ն, կ'ըսէք թէ Պրիւսէլ է։

—Այո՛, պարո՛ն։

—Քանի ժամուան մէջ Պրիւսէլ կը հասնիմ։ Գիտէ՞ք թէ յետոխոխութեան ժամանակ քանի ժամը լինչ ըսել է և թէ քանի ժամուան մէջ լինչ՛ր կրնան ըլլալ։ Ո՛հ, Տիկի՛ն, պարոն ալ Նէքտեր լինչ մեծ անխոհեմութիւն ըրեր է իր ու դեպքերուն, ձեռքին ու նպատակին միջև քանի ժամու հեռաւորութիւն մը դնելով։

—Շիտակը, պարո՛ն, վիս կը սարսափեցնէք, ըսաւ Տիկին ալ Մթոէլ, և կը սկսիմ հաւատալ որ հարկ իրաւունէ անխոհեմութիւն մը ըրեր է։

—Ինչ ընենք, Տիկի՛ն, խրոխտութիւնն այս է, այնպէս չէ՞։ Ուրեմն ինձի ուրիշ բան չի մնար բայց եթէ խոնարհաբար ներում ընդրել ձեզմէ, ձեզ անհանդիստ ընելուս համար։ Մնա՛ք բարով, Տիկի՛ն։

Բայց պարոնուհին կեցուց զայն։

—Քսի ձեզի, պարո՛ն, որ վիս կը սարսափեցնէք, ըսաւ։ պէտք է որ բոլոր այս բաները բացատրէք, վիս տատահզեցող խօսք մը ըսէք։

—Ափսո՛ս, Տիկի՛ն, պատասխանեց Ժիլպեր, այս միջոցիս ա՛յնքան անձնական չտներ ունիմ պահպանելու օր, բացարձակապէս անկարելի է ինձի ուրիշներու չտները մատնել. կեանքս ու պատիւս վտանգի մէջ են ինչպէս որ պարոն ալ Նէքտերի կեանքն ու պատիւը վտանգի մէջ պիտի ըլլային, եթէ կարենար անմիջապէս օգտուիլ այն խօսքերէն, զորս հիմայ քսան ժամ առքը մեայն պիտի կրնամ ըսել իրեն։

—Պարո՛ն, ներեցէք որ չիկամ քսան մը, զոր չիտակը երկար առնն մոգայ, այն է թէ՝ տասնկ խնդիրներու վրայ չխօսուիր թայօգնայ պարտէզի մը մէջ, ուր ամէն մարդ կրնայ լսել։

—Տիկին, ըսաւ Ժիլպեր, ես ձեր առնն եմ, և ներեցէք որ բսեմ թէ և զած տեղերնիս դուբ ընտրեցիք։ Ինչ կ'ուզէք։ Ձեր հրամանները պատրաստ եմ։

—Կը փափաքիմ որ այս խօսակցութիւնը երթանք իմ դահլիճս մէջ ատարանք։

—Հա՛, հա՛, ըսաւ Ժիլպեր ինքնիրեն, եթէ գինքը չփոթեցնելէ չի վախնայի, պիտի հարցնէի թէ իր դահլիճը Պրիւսէլի մէջ է արդեօք։

Բայց, առանց բան մը հարցնելու, սկսաւ հետեւիլ պարոնուհիին, որ ապրած քայլերով դէպի դղեակ կ'երթար։

Դղեակին առջև դատն նոյն այն պատասխորը, որ Ժիլպերը դիմաւորեր էր։ Տիկին ալ Մթոէլ նչան մը ըսաւ անոր, և դուռը ինքն անձամբ բանալով Ժիլպերը տարաւ իր դահլիճը, սիրուն առանձնարան մը, որ սակայն առիւծի երիկ մարդու քան թէ կնոջ սենեակ մըն էր, և որուս երկրորդ դուռն ու երկու պատուհանները կը նայէին պուրակի պարտէզի մը վրայ, որ ո՛չ միայն օտարներու, այլ և օտար նայուածքներու ալ անմատոյց էր։

Երբ հոն հասան, Տիկին ալ Մթոէլ դուռը գոցեց և Ժիլպերի դառնալով՝ ըսաւ.

(Շարունակելի)